

Euroopa ja Sina aastal 2008

Läbilõige
Eli saavutustest

Euroopa Liit

Euroopa ja Sina aastal 2008

Läbilõige ELi saavutustest

Leht „Euroopa ja Sina aastal 2008“ võimaldab läbilõikena põgusat pilguheitu laiemale tegelikkusele, andes kiire ja lihtsa ülevaate mõnedest ELi tegevustest aastal 2008.

Siin on toodud näiteid selle kohta, kuidas Euroopa Liit tõeliselt muudab oma kodanike ja kaugemalgi elavate inimeste elusid. Alustades tuleviku energiavarude tagamisest ja lõpetades töötingimuste parandamise, tooteohutuse ja üksikisikute tervise kindlustamisega, tegeleb EL poliitikate ja tavadega, mis otseselt mõjutavad seda, kuidas me elame.

Enne 2009. aasta juunis toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi tõuseb ELi roll veelgi enam avalikkuse huviorbiiti. Igapähele meist antakse võimalus otsustada, milliseks me soovime Euroopat vormida. Oluline on see, mida EL teeb ja mida saavutab. Tegevustel on ühine eesmärk: muuta Euroopa ja maailm, mille osa ta on, paremaks.

Margot Wallström

Margot Wallström on Euroopa Komisjoni asepresident, kes vastutab institutsiooniliste suhete ja teabevahetuse eest. Ühendust saab võtta tema isikliku veebiblogi kaudu aadressil ec.europa.eu/commission_barroso/wallstrom

- **Kemikaalide kasutamise kontrollimine Euroopas**
- **Ühine reageerimine finantskriisile**
- **Suuremad õigused ajutistele töötajatele**
- **EL tegutseb laste turvalisuse huvides**
- **Võrdsed õigused piiratud liikuvusega reisijatele**
- **Abikäsi stabiilsuse ja demokraatia tagamiseks**
- **Hoides Euroopa tuled põlemas ilma planeedi tervisega riskimata**
- **Tervislikult toituda on nüüd lihtsam**
- **ELi riigid aitavad üksteisel suurõnnetustega toime tulla**
- **ELi rahastamine muutub läbipaistvamaks**

ELi rangete eeskirjadega tagatakse ettevõtetes kasutatavate kemikaalide ohutus inimestele ja keskkonnale.

Jõustumas on ELi uus range režiim kemikaalide ohutuse tagamiseks, mis kannab nimetust REACH. Nimetatud süsteem kemikaalide registreerimiseks, hindamiseks, autoriseerimiseks ja piiramiseks rakendub tööle, samal ajal kui ettevõtted püüavad täita 2008. aasta lõpu tähtaega nende poolt toodetavate, imporditavate ja kasutatavate kemikaalide eelregistreerimiseks. Sellest võidavad Euroopa kodanikud, kes võivad olla kindlad, et kõik tööstuslikult toodetavad kemikaalid Euroopas on täielikult kontrollitud.

Eesmärgiks on kaitsta inimesi ja keskkonda ohtude eest, mida võivad tekitada kemikaalid, mida laialdaselt kasutatakse tööstuslikus töötlemises ja ehitusmaterjalides, aga ka sellistes laiatarbekaupades nagu värvid, aerosoolid, mänguasjad, puhastusvahendid ja mootoriõlid.

Õigusaktid seavad kohustuse ettevõtetele, kes peavad näitama, et nende tooted on ohutud. Oktoobris avaldas EL

kontrollimine Euroopas

esimese ohtlike kemikaalide nimekirja ja kehtestas uued kohustused neid kasutavatele ettevõtetele. Ja tarbijatel on õigus teada mis tahes kõrge riskiteguriga ainete kohta nende ostetavates toodetes.

Antud süsteem tegutseb ka kogu majandusharu huvides, suurendades Euroopa kemikaalitööstuse konkurentsivõimet ja lihtsustades kõigil ettevõtetel enda poolt töödeldavate kemikaalide tundmaõppimist. Seega teeb parem kaitse lõpu põhjendamatu hirmudele seoses toodete keemilise koostisega.

Kemikaalidest tulevaid potentsiaalseid ohte saab nüüd inimesi ja keskkonda kaitsvate ELi õigusaktide alusel paremini kontrollida

Ühine reageerimine

Euroopa Liidu vastumeetmed finantskriisile tagavad tõhusamad päästemeetmed ja suurema stabiilsuse.

Euroopa Liit mängis otsustavat rolli ühises reageerimises sügisele finantskriisile. See andis liikmesriikidele ajendi ühiselt kokkulepitud programmi täita. ELi valitsused pumpasid päästemeetmetesse üle 2 triljoni euro. Ka tõsiasi, et euro on suurele osale Euroopast ühine valuuta, tagab rohkem stabiilsust, kui see oleks muul juhul võimalik.

Sel ajal kui maailma finantsturud järsult langesid, edendas EL ühiseid meetmeid stabiilsuse taastamiseks ja uue majanduskasvu stimuleerimiseks

finantskriisile

Probleemi üleilmne ulatus ei võimaldanud lahendusi leida üksikutel riikidel eraldi. Just EL aitas lõppude lõpuks vastumeetmeid koordineerida, kõigepealt liikmesriikide vahel ja seejärel rahvusvahelisel tasemel.

ELi juhid kooskõlastasid sekkumisi, toetades panku ja võimaldades laenugarantiisid. Ühtlasi tõstis EL inimeste säästuhoiuste riiklike tagatiste alammäära 50 000 euroni.

Riigivalitsused, Euroopa Keskpank ja komisjon on teutsenud koos, et kaitsta sääste, säilitada taskukohase krediidi voog äriettevõtetele ja majapidamistele ning luua üle kogu maailma parem finantsjärelevalvesüsteem. Eesmärgiks ei ole mitte ainult taastada stabiilsus, vaid ka luua tingimused majanduskasvu ja töökohtade loomise taaskäivitamiseks.

Suuremad õigused

Euroopa õigus tagab ajutistele töötajatele samad õigused nagu alalistele töötajatele.

EL on kokku leppinud ajutistele töötajatele paremate töötingimuste tagamises. Uute eeskirjadega püütakse tagada agentuuride kaudu vahendatavate ajutiste töötajate kohtlemine alaliste töötajatega võrdsetel alustel. Kokkulepe annab neile samad põhilised töö- ja

Nüüd on ELis ajutistel ja alalistel töötajatel sarnased õigused

ajutistele töötajatele

töölevõtmistingimused alates ametiülesannete täitmise alguspäevast, välja arvatud juhtudel, kui sotsiaalpartnerid on kokku leppinud teisiti.

Ajutiste renditöötajate arv on ELis pidevalt kasvanud. Hetkel moodustavad nad tervelt 10% tööjõust – see on üle 6 miljoni töökoha. Tänapäevani on paljudele neist makstud vähem, nad on saanud väiksemaid puhkusetasusid ja vanemahüvitisi.

ELi seisukoht on, et kõigil töötajatel peaksid olema sarnased õigused. Seadusandlus lõpetab diskrimineerimise. Ajutised töötajad võivad nautida sama pikka puhkust, samasuguseid esindatuse ja karjääriarengu võimalusi ning saavad võrdse juurdepääsu sööklatele, lastehoiu- ja transporditeenustele.

Kokkulepe säilitab paindlikkuse, mida rahvamajandus vajab ja mida töötajad pere- ja tööelu ühte sobitades soovivad.

Uued meetmed tagavad, et Euroopa pisipere oleks ohtude eest paremini kaitstud.

Jaauaris hakkas EL kaasajastama oma 20 aasta vanuseid eeskirju, mis puudutavad mänguasju. Eesmärgiks on keelata kantserogeensed kemikaalid, vähendada plii- ja elavhõbedasisaldust ning kohustada käitajaid andma ohutusteavet.

Väikeseid magneiteid sisaldavad tooted peavad nüüd kandma kohustuslikke hoiatussilte. EL on edastanud ka kindla sõnumi, et ohutus tuleb juurutada kogu tarneahe-
lasse ettevõtte kvaliteedisüsteemi osana – antud sõnum on suunatud eriti Hiinale, kust väga paljud mänguasjad tulevad. Need meetmed kinnitavad, et mänguasjade ohutus ei ole lapsemäng.

Teiste lastekaitse parandamise meetmete hulka aastal 2008 kuulub mittelastekindlate välgumihklite müügikeeld juhuslike vigastuste ohu vähendamiseks. Sel aastal käivitati ka üleeuroopaline hädaabinumber teadmata kadunud

turvalisuse huvides

lastest teatamiseks – 11 6000. Eesmärgiks on tagada ühtne ja meeldejääv number, mida saab kõikjal kasutada, et kiirendada reageerimist lapse kadumise korral.

Lapsed saavad nüüd, mil EL on kehtestanud rangemad eeskirjad mänguasjade koostisele, ohutumalt mängida

Võrdsed õigused piiratud

Lennufirmad ja lennujaamad peavad tagama puuetega reisijatele samasuguse ligipääsu õhutranspordile nagu kõigile teistele reisijatele – ja ilma lisatasuta.

Sellest aastast alates on puuetega inimestel, eakatel ja teistel piiratud liikuvusega reisijatel lihtsam ligipääs õhutranspordile.

Euroopa lennujaamad peavad osutama teenuseid puuetega inimestele ja piiratud liikuvusega inimestele alates

EL on muutnud piiratud liikuvusega inimestel lennukiga reisimise märksa kergemaks

liikuvusega reisijatele

hetkest, kui nad lennujaama sisenevad, kuni pardalemineku väravani. Samasugused võimalused peavad olema kättesaadavad ka saabumisel. Etteteatamise korral on kõik ELi lennujaamadest reise alustavad lennufirmad ja väljastpoolt ELi reise alustavad ELi lennufirmad kohustatud tasuta lubama puuetega reisijaid lennuki pardale parimates tingimustes või vajadusel koos juhtkoeraga.

Kuni eelmise aasta juulini ei saanud üle 25% Euroopa kodanikest nautida lennukiga reisimise vabadust, mis on paljude eurooplaste jaoks juba igapäevane asi. Paljud ei suutnud kõndida pikki vahemaid, mida kaasaegsetes lennujaamades sageli läbida tuleb. Uued eeskirjad on tõhus vastus suure ja – Euroopa demograafilise vananemise juures – kasvava rahvastikuosa vajadustele.

2007. aastal tegi EL lõpu olukorrale, kus lennufirmad ja reisikorraldajad keeldusid broneerimast kohti piiratud liikuvusega reisijatele ja neid pardale lubamast. Nüüd on reisimisvabadus veelgi laienenud.

ELi sekkumine on aidanud toetada stabiilsust ja demokraatiat riikides üle kogu maailma.

Euroopa Liidu kiire reageerimine Venemaa suvisele sõjategevusele Gruusias oli liidu kõige kõrgetasemelisem välispoliitiline sekkumine aastal 2008. EL mitte ainult ei aidanud sõdimise lõpetamiseks läbirääkimisi pidada, vaid ka toimetas kohale humanitaarabi, ülesehituspaketi ja rahuvalvemissioonid. Kuid see oli kõigest üks paljudest väljaspool ELi piire algatatud meetmetest.

2008. aasta jooksul saatis EL valimisvaatlejaid Aafrikasse, Aasiasse ja Ladina-Ameerikasse. Nad töötasid ühes valitsuste ja valitsusväliste organisatsioonidega Angolas, Bangladeshis, Bhutanis, Kambodžas, Ecuadoris, Guinea-Bissaus, Nepalis, Rwandas ja Pakistanis, et hinnata, kas sealsed valimisprotseduurid on kooskõlas demokraatlike valimiste rahvusvaheliste standarditega.

Et hinnata valimisi komplekselt, viibivad ELi vaatlejad erinevalt teistest valimisvaatlejatest vastavas riigis mitu

Demokraatia tagamiseks

nädalat enne ja pärast valimispäeva. Neid hinnanguid hinnatakse kõrgelt valimiste korraldamisele edasiviivalt kaasaaitamise eest. Erapooletu vaatlemine tugevdab hääletajate kindlustunnet ning vähendab hirmutamise ja pettuste osakaalu. Selle tulemusena võivad valijad julgelt ja vabalt osaleda ning riigid võivad astuda edasi samme suurema stabiilsuse suunas.

ELi vaatlejad mängivad olulist osa õiglaste valimiste tagamisel kogu maailmas

Hoides Euroopa tuled põlemas

ELi energia- ja kliimamuutusepoliitika eesmärk on muuta Euroopa energiamaastik jätkusuutlikuks, konkurentsivõimeliseks ja turvaliseks, võideldes ühtlasi ka süsinikoksiidi heitmete ja kliimamuutusega.

EL on kokku leppinud energia- ja kliimamuutusepoliitikas, mis tasakaalustab energiakasutuse võitlusega kliimamuutuse vastu. Selles seatakse ambitsioonikad sihid jätkusuutlikuks tulevikuks piiratud süsinikdioksiidi heitmetega energiatõhusa majandusega.

Aastaks 2020 seab EL eesmärgiks vähendada kasvuhoo- negaase vähemalt 20% võrra, hoida suurendatud energia- tõhususe abil kokku 20% energiatarbimisest ja rahuldada 20% energiavajadustest taastuvatest allikatest.

Samal ajal aitab antud poliitika stimuleerida majandus- kasvu ja töökohtade loomist. Arvnäitajad tõestavad, et majanduskasv on saavutatav ka heitmeid vähendades. Näiteks töötas 2007. aastal Saksamaal taastuvenergia sektoris peaaegu 250 000 inimest, ligi kaks korda roh- kem kui 2004. aastal. Kõige kiiremini lisandub töökohti

ilma planeedi tervisega riskimata

päikeseenergia vallas, samuti on kasv kiire biomassi, tuuleenergia ja maasoojuse valdkonnas.

Teerajajaks on sellel alal ELi uus integreeritud merenduspoliitika. See kaitseb merekeskkonda ja keskendub kliimamuutuse mõjudele rannikupiirkondades. See stimuleerib mereressursside jätkusuutlikku kasutamist ja uudsete tehnoloogiate arendamist alates rannikumere tehno­lahendustest ja mere biotehnoloogiast ning lõpetades üleujutuse vastaste töketega rannikul ja edasiarenenud laevajuhtimisega.

© Shutterstock/Science Photo Library

Niisugused tuulepargid aitavad ELil jõuda aastaks 2020 oma eesmärgini: hankida 20% energias taastuvatest allikatest

ELi õigusaktid ja programmid aitavad eurooplastel tervislikku söögisedelit järgida.

ELi kooliõpilastele piima pakkumise programmi pikendati aastal 2008. Nüüd antakse selle raames toetusi alg- ja keskkoolidele ning võimaldatakse igas vanuses lastel nautida piima või teisi piimatooteid, nagu jogurt, juust ja laktoosivabad piimajoogid.

See igapäevane kaltsiumi, vitamiinide ja valkude annus ei kujuta endast üksnes silmapilket tervisesüsti. Ühtlasi annab see lastele maitsekogemusi suurest hulgast erinevatest tervislikest piimatoodetest. Kuna eluaegsed söömisharjumused kujunevad tihti välja varases eas, on see elutähtis samm võitluses rasvumisega – probleemiga, mis puudutab 22 miljonit last üle Euroopa.

Programm on osa kogu ELi hõlmavast lähenemisviisist, mis soodustab tervislikku eluviisi toidu, tarbijakäitumise, spordi ja hariduse kaudu. ELi tähelepanu oma kodanike vajaduste suhtes on sageli kõige silmatorkavam tervise ja ohutuse küsimustes – ja aasta 2008 on olnud tunnistajaks paljudele teistele samasuunalistele algatustele.

on nüüd lihtsam

Jaanuaris tegi Euroopa Komisjon ettepaneku vaadata üle ELi toiduainete märgistamise eeskirjad, et muuta etiketid selgemaks ja paremini ELi tarbijate vajadustele vastavaks, võimaldades kodanikel oma toidusedelit paremini koostada.

ELi pikendatud koolipiimaprogramm soodustab igas vanuses lastel tervislike söömisharjumuste omandamist

ELi riigid aitavad üksteisel

ELi kodanikukaitse mehhanism tähendab, et ühendatud ressursid võimaldavad suurõnnetuse vallapääsemisel paremini reageerida.

Metsatulekahjudega võitlemine on ELi areneva kodanikukaitse mehhanismi põhifookus. 2008. aastal korraldatud 3,5 miljoni eurose eelarvega pilootprojekti eesmärk oli suurendada koostööd selle järjest enam levinud suvise probleemiga võitlemisel. Euroopa riigid saavad suurõnnetuse puhkemisel vajalike ressursside hankimiseks rohkem üksteisele toetuda.

See on ainult üks näide ELi kodanikukaitse alase koostöö mitmekesisest. Kokkulepitud süsteemi kaudu jagavad riigid oma inimressusse ja varustust looduslikele või inimtekkelistele suurõnnetustele reageerides. 2008. aastal said Bulgaaria ja Kreeka abi Hispaanialt, Prantsusmaalt, Itaalialt ja Küprosel võitluses tulekahjudega ning kaheksa ELi riiki aitasid Rumeenial üleujutustega toime tulla. 2007. aastal aktiveeriti kodanikukaitse mehhanism 12 korral 11 nädala jooksul, kui Lõuna-Euroopat laastasid tulekahjud. Teised projektid tegelevad tööstuslike keemiaõnnetustega ja merereostusega võitlemisega.

suurõnnetustega toime tulla

Hädaabi antakse ka väljaspool ELi asuvatele riikidele leevendamaks ohvrite olukorda pärast maavärinaid Hiinas ja Kõrgõzstanis, üleujutusi Boliivias, Ecuadoris ja Ukrainas, Haiti orkaani ja Myanmaris keeristormi.

Euroopa koostöö toob lisandväärtust inimeste, nende keskkonna, vara ja kultuuripärandi kaitsmisele. Niisugune vahendite ühtekoondamine tagab palju suurema mõju, kui suudaksid saavutada üksikud riigid eraldi.

© Reporters/AP Photo

Kui puhkeb suurõnnetus, toob ELi koostöö nüüd abi kiiremini ja laiemalt platvormilt

Nüüd pääsevad kodanikud vahetult ligi selgele teabele ELi vahendite kasutamise kohta.

EL käivitas 2008. aastal kergesti kasutatava teabeteenistuse võimaldamaks üldsusel selgelt näha, kuidas kasutatakse ELi vahendeid. See veebipõhine andmebaas tagab esmakordselt vahetu ligipääsu teabele ELi rahasid kasutavate organisatsioonide kohta.

ELi vahendeid kasutatakse muu hulgas energiatõhusa transpordi väljaarendamiseks

muutub läbipaistvamaks

Süsteem hõlmab kõiki otseselt komisjoni hallatavaid vahendeid. ELi raamatupidamisandmete põhjal annab see ülevaate eelmisest rahandusaastast. Enam kui 28 000 kirjest saab täpsemat teavet komisjoni juhitavate programmide kohta niisugustes valdkondades nagu teadusuuringud, haridus ja kultuur, energeetika ja transport, samuti ELi mittekuuluvatele riikidele antud abi. See võimaldab kasutajatel analüüsida ja võrrelda teavet selle kohta, kes mida sai.

Teenus on osa Euroopa Komisjoni kampaaniast läbipaistvuse ja aruandekohustuslikkuse tagamiseks. Sellega paralleelselt on kõigi ELi riikide valitsused nõustunud avaldama oma veebisaitidel teavet maksete kohta, mis nad on teinud ELi nimel juhitavate poliitikate raames, näiteks põllumajanduspoliitika ning regionaal- ja sotsiaalareng, mis moodustavad üle 80% ELi eelarvest.

Vaata viimaseid videoid Euroopa teemadel
EUTube'is:

www.youtube.com/eutube

Euroopa Liit

ELiga saab ühendust võtta

■ INTERNETIS

Teave on kõigis Euroopa Liidu ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:
europa.eu

■ ISIKLIKULT KOHALE MINNES

Üle kogu Euroopa on sadu kohalikke ELi teabekeskusi. Lähima keskuse aadressi leiате veebilehelt:
europedirect.europa.eu

■ TELEFONI VÕI ELEKTRONPOSTI TEEL

Europe Direct on teenus, mis aitab leida vastuseid Euroopa Liiduga seonduvatele küsimustele. Kontaktteeruda on võimalik tasuta telefoniliinil **00 800 67 89 10 11** (telefoniautomaadist väljaspool ELi helistades: **(32-2) 299 96 96**) või saata elektronkiri aadressilt **europedirect.europa.eu**

■ LOE EUROOPA KOHTA

ELi kohta käivad trükised saadaval vaid hiireklõpsu abil EU Bookshopi veebilehel:
bookshop.europa.eu

Vaata videoid teemal „Euroopa
ja Sina aastal 2008” aadressil:

ec.europa.eu/snapshot2008

Euroopa Komisjon
Teabevahetuse peadirektoraat
Väljaanded
B-1049 Brüssel

Käsikiri valmis novembris 2008
© Euroopa ühendused, 2008
Paljundamine on lubatud.

Euroopa ja Sina aastal 2008

Läbilõige ELi saavutustest

ec.europa.eu/snapshot2008

NA-30-08-742-ET-C

Väljaannete talitus

Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-09991-5

9 789279 099915